

KRYTERIA OSIĄGNIĘĆ NA POSZCZEGÓLNE OCENY SZKOLNE

klasa 2 Ti
r.sz. 2017/2018

Kryteria zostały podzielone na trzy zakresy, odpowiadające celom kształcenia ujętym w *Podstawie programowej*:

- Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nim informacji (w tym: czytanie i słuchanie, samokształcenie i docieranie do informacji, świadomość językowa).
- Analiza i interpretacja tekstów kultury (w tym: wstępne rozpoznanie i analiza; interpretacja i wartościowanie).
- Tworzenie własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń potrafi:

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	Czytanie i słuchanie: <ul style="list-style-type: none"> – Odtworzyć informacje sformułowane wprost – Odczytać sens fragmentów (zdań, grupy zdań, akapitów) – Wyodrębnić główną myśl całego tekstu Samokształcenie i docieranie do informacji: <ul style="list-style-type: none"> – Wybrać podstawowe teksty literackie służące realizacji zadanego tematu, posługując się wybranym źródłem informacji – Podjąć próbę znalezienia literatury przedmiotu służącej realizacji zadanego tematu Świadomość językowa: <ul style="list-style-type: none"> – Wymienić podstawowe cechy polszczyzny mówionej i pisanej – Odróżnić od siebie teksty pełniące funkcję informatywną, impresywną i ekspresywną – Objaśnić istotę znaku – Posługiwać się pojęciem neologizm – Rozróżniać rodzaje stylizacji, wskazywać ich realizację w tekstach literackich
Analiza i interpretacja tekstów kultury	Wstępne rozpoznanie i analiza: <ul style="list-style-type: none"> – Przyporządkować epoce nazwiska pisarzy wskazanych w <i>Podstawie programowej</i> oraz wymienić ich dzieła – Przyporządkować autorowi tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i> – Określić tematykę utworów literackich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i> – Odróżnić od siebie tekst liryczny, epicki, dramatyczny – Posługiwać się pojęciami: podmiot liryczny, adresat liryczny, narrator, dialog, monolog – Wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych epok gatunków literackich: tren, pieśń, satyra, bajka, powieść epistolarna, ballada, sonet, dramat romantyczny, nowela, reportaż, esej, – Nazwać najważniejsze prądy umysłowe, filozoficzne i artystyczne omawianych epok (renesans, barok, oświecenie, preromantyzm, romantyzm, ludowość, mesjanizm, winkelriedyzm, orientalizm, realizm, pozytywizm) oraz wskazać ich cechy – Wskazać w dziełach literackich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i> realizację wymienionych wyżej prądów

	<ul style="list-style-type: none"> – Streścić główne wątki utworów epickich i dramatycznych wskazanych w <i>Podstawie programowej</i> – Scharakteryzować głównych bohaterów literackich utworów epickich i dramatycznych wskazanych w <i>Podstawie programowej</i> – Rozpoznać najważniejsze środki i zabiegi stylistyczne w utworach literackich omawianych epok (epitet, metafora, porównanie, apostrofa, pytanie retoryczne) – Zanalizować utwory wskazane w <i>Podstawie programowej</i>, uwzględniając najważniejsze kategorie opisu (podmiot / adresat liryczny, narrator, świat przedstawiony) <p>Interpretacja i wartościowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Określić przybliżone ramy chronologiczne renesansu, baroku, oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu – Objasnić znaczenie nazw epok literackich: renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm – Odczytać znaczenie podstawowych symboli w dziełach literackich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>
Tworzenie własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych	<ul style="list-style-type: none"> – Posługiwać się komunikatywnym językiem w mowie i w piśmie – Wypowiadać się w mowie i w piśmie na zadany temat, w sposób świadczący o zrozumieniu tematu – Odnieść się w wypowiedzi do tekstów literackich – Komponować wypowiedzi składające się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia (rozprawka typu maturalnego) – Samodzielnie prowadzić zeszyt przedmiotowy – Zrealizować przynajmniej połowę obowiązkowych zadań przewidzianych przez nauczyciela <p>Dopuszczalne: konieczność pomocy ze strony nauczyciela podczas realizacji zadań, ubogi komentarz, stereotypowość sądów, streszczenie utworu zamiast analizy i interpretacji, drobne błędy rzeczowe, błędy kompozycyjne (np. brak proporcji między poszczególnymi elementami pracy, brak logicznej spójności tekstu), błędy stylistyczne, składniowe, frazeologiczne, fleksyjne, interpunkcyjne i orograficzne.</p>

Ponadto:

to:

- UZYSKIWANIE PRZYNAJMNIEJ MINIMALNEJ ILOŚCI % NA ZALICZENIE Z WIĘKSZOŚCI PRAC Z TEKSTEM (CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM)
- ZALICZENIE WSZYSTKICH SPRAWDZIANÓW (w terminie ustalonym, lub – w przypadku nieobecności – dodatkowym, nie później niż do 2 tygodni)

Na ocenę **dostateczną** uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	<p>Czytanie i słuchanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozpoznać ironię w tekście – Sformułować tezę tekstu bądź fragmentu tekstu – Podać argumenty na rzecz tezy – Odróżnić argumenty od przykładów oraz tezę od hipotezy – Rozpoznać relacje kompozycyjne między poszczególnymi fragmentami (akapitami) tekstu – Oddzielić informacje od opinii
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazać przyczyny i skutki <p>Samokształcenie i docieranie do informacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyszukać podstawowe pozycje z literatury przedmiotu służącej realizacji zadanego tematu - Samodzielnie korzystać ze słowników i leksykonów <p>Świadomość językowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wie, co to jest znak i jakie są rodzaje znaków - Objąsnić, na czym polega specyfika budowy języka jako systemu znaków - Określić dominującą w tekście funkcję wypowiedzi - Rozpoznać w tekście synonimię, homonimię, antonimię i polisemię - Objąsnić pojęcie stylizacji
<p>Analiza i interpretacja tekstów kultury</p>	<p>Wstępne rozpoznanie i analiza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Określić tematykę wszystkich omawianych utworów literackich - Podać najważniejsze cechy rodzajowe tekstów lirycznych, epickich i dramatycznych - Objąsnić różnicę między literaturą a publicystyką - Wskazać podstawowe cechy wszystkich omawianych gatunków literackich - Scharakteryzować bohatera werteryznego i wskazać w literaturze polskiej jego „spadkobierców” - Scharakteryzować Kordiana, Konrada, Andrzeja Kmicica jako bohaterów dynamicznych - Wskazać cechy typowe dla twórczości J. Kochanowskiego, I. Krasickiego i C.K. Norwida <p>Interpretacja i wartościowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi (np. upadek powstania listopadowego i styczniowego, odkrycia techniczne i naukowe w 2.poł. XIXw, zabory) - Rozpoznać cechy charakterystyczne sztuki renesansowej, barokowej, klasycystycznej, romantycznej, realistycznej - Opisać następujące motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów: walka słowem z wadami Polaków, walka klasyków z romantykami, rola poety i poezji, martyrologia narodu polskiego, zbrodnia i kara, ocena społeczeństwa polskiego - Wykorzystać podstawowe konteksty do analizy i interpretacji utworów literackich (np. kontekst historyczny i biograficzny dla poezji J. Kochanowskiego i III. cz. „Dziadów” A. Mickiewicza) - Odczytać nawiązania w utworach literackich do głównych nurtów w filozofii i sztuce renesansowej, barokowej, klasycystycznej, romantycznej, pozytywistycznej - Odczytać znaczenie podstawowych symboli w omawianych dziełach literackich
<p>Tworzenie własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ułożyć szkicowy plan oraz przygotować na jego podstawie wypowiedź ustną bądź pisemną - Skomponować wypowiedź składającą się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia (rozprawka typu maturalnego) - Formułować wnioski interpretacyjne oparte na samodzielnej analizie tekstu

	<ul style="list-style-type: none"> - Zastosować czytelny podział akapitowy w pracy pisemnej - Posługiwać się cytataми w funkcji argumentacyjnej - Posługiwać się na ogół poprawną polszczyzną (w zakresie wymowy, fleksji, leksyki, frazeologii, składni) - Zabrać głos w dyskusji - Wykonać bez pomocy nauczyciela większość ćwiczeń i zadań realizowanych na zajęciach
--	---

Ponadto:

- UZYSKIWANIE PRZYNAJMNIEJ MINIMALNEJ ILOŚCI % NA ZALICZENIE Z PRAC Z TEKSTEM (CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM) ORAZ Z WYPRACOWAŃ KLASOWYCH
- ZALICZENIE WSZYSTKICH SPRAWDZIANÓW (w terminie ustalonym, lub – w przypadku nieobecności – dodatkowym, nie później niż do 2 tygodni)

Na ocenę **dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:

<p>Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji</p>	<p>Czytanie i słuchanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objaśnić mechanizmy powstawania wypowiedzi ironicznej - Rozpoznać i określić typ nadawcy i typ adresata tekstu - Rozpoznać charakterystyczne cechy stylu i języka tekstu - Nazwać środki językowe i określić ich funkcje w tekście - Wskazać cechy gatunkowe tekstu <p>Samokształcenie i docieranie do informacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyszukać różnorodne pozycje z literatury przedmiotu służącej realizacji zadanego tematu - Korzystać z różnorodnych źródeł informacji <p>Świadomość językowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przyporządkować charakterystyczne środki językowe poszczególnym funkcjom językowym - Scharakteryzować poszczególne typy stylizacji
<p>Analiza i interpretacja tekstów kultury</p>	<p>Wstępne rozpoznanie i analiza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wymienić głównych twórców kultury (nauki, sztuki, filozofii) i ich dzieła w omawianych epokach - Określić funkcje środków językowych zastosowanych w tekście - Wskazać dominantę kompozycyjną i stylistyczną oraz dokonać analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego - Zdefiniować humanizm, sarmatyzm, mesjanizm, realizm i naturalizm jako kategorie estetyczne, odwołując się do omówionych utworów <p>Interpretacja i wartościowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą i sztuką oraz filozofią omawianych epok - Porównać kreacje bohaterów dynamicznych – J. Sopolice i A. Kmicica - Porównać poglądy polskich wieszczów na temat Polski i jej roli w dziejach świata oraz roli i zadań poety, ocenę społeczeństwa polskiego przedstawioną w literaturze

	<p>oświeceniowej, romantycznej, pozytywistycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opisać następujące motywy i toposy: jednostka wobec despotyzmu, piekło (zaświaty), świat jako teatr odwołując się do omówionych utworów – Przedstawić różne funkcje literatury tworzonej pod zaborami, odwołując się do poznanych tekstów – Rozpoznać nawiązania do idei humanizmu, baroku, klasycyzmu, romantyzmu, pozytywizmu w literaturze współczesnej – Ocenić postawy bohaterów literackich
Tworzenie własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych	<ul style="list-style-type: none"> – Selekcjonować materiał, przywoływać tylko informacje istotne z punktu widzenia tematu – Posługiwać się terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką oraz językoznawczą – Podsumować rozważania (uogólnić wnioski wynikające z analizy i interpretacji tekstu) – Łączyć akapity, używając wskaźników zespolenia – Posługiwać się poprawną polszczyzną (w zakresie wymowy, fleksji, leksyki, frazeologii, składni) – Posługiwać się stylem stosownym do sytuacji wypowiedzi – Przestrzegać zasad etykiety językowej podczas rozmowy, dyskusji, negocjacji – Zająć i uzasadnić stanowisko w dyskusji z odwołaniem się do utworu, cytatu, kontekstu lub wiedzy o epoce – Aktywnie uczestniczyć w większości lekcji

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	<p>Czytanie i słuchanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Odróżnić prawdę od fałszu i szczerłość od kłamstwa w wypowiedzi językowej – Wykorzystać analizowane teksty naukowe (krytyczno- i teoretycznoliterackie) i filozoficzne jako kontekst interpretacyjny dla utworów literackich <p>Samokształcenie i docieranie do informacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samodzielnie gromadzić i porządkować materiały z różnych źródeł dotyczące języka, literatury, filmu i innych dziedzin sztuki
Analiza i interpretacja tekstów kultury	<p>Wstępne rozpoznanie i analiza:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Omówić przemiany gatunkowe w obrębie dramatu i powieści – Wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich renesansu, baroku, romantyzmu, pozytywizmu – Rozpoznać nawiązania do poetyki romantyzmu i pozytywizmu w literaturze współczesnej – Wskazać elementy parodii, pastiszu i trawestacji w dziele literackim oraz określić ich funkcje <p>Interpretacja i wartościowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Porównać sposoby realizacji tego samego motywu (toposu) w dwóch tekstach literackich – Zinterpretować dzieło literackie w samodzielnie dobranym kontekście (np. biograficznym, historycznym, filozoficznym)
Tworzenie	<ul style="list-style-type: none"> – Podporządkować kompozycję wypowiedzi własnemu zamysłowi interpretacyjnemu

własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych	<ul style="list-style-type: none"> - Skutecznie unikać szablonów i schematów językowych - Posługiwać się bogatym słownictwem i urozmaiconą składnią - Posługiwać się bogatą terminologią (unikając pseudonaukowości) - Posługiwać się stylem stosownym do sytuacji, komunikatywnym, o wyraźnych cechach indywidualnych <p>- Funkcjonalnie wykorzystywać pozawerbalne środki komunikacji (mowa ciała, intonacja, ton głosu) w wypowiedzi ustnej</p>
---	---